

РЕШЕНИЕ

№ 378

гр. Бургас, 17.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, I VI ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на осемнадесети януари през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: **ДИАНА ИВ. АСЕНИКОВА**
ЛЕФТЕРОВА

при участието на секретаря **Е. Г. ХРИСТОВА**
като разгледа докладваното от **ДИАНА ИВ. АСЕНИКОВА ЛЕФТЕРОВА**
Гражданско дело № 20222120105402 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по искова молба (уточнена) на **М. Д. Г.**, ЕГН *****, и **В. С..Г.**, ЕГН *****, двете от гр., чрез пълномощника адвокат **Е. П.**, съдебен адрес: гр. ..., против **Л. Д. Г.**, ЕГН, от гр., **ЗА ПРИЕМАНЕ ЗА УСТАНОВЕНО**, че в полза на ответника срещу ищците **НЕ СЪЩЕСТВУВАТ** поради погасяването им по давност следните вземания, за които е образувано и висящо изпълнително дело № 293/2019г. по описа на ДСИС при Районен съд – С...: сумата от 6000 лева, получена на отпаднало основание въз основа на развален поради виновно неизпълнение договор за изработка на проект за хотелска сграда в гр. С..., от която **по 3000 лева** за всяка от ищците; сумата от 2400 лева, представляваща договорна неустойка при виновно неизпълнение на договор за изработка, от която **по 1200 лева** за всяка от ищците; сумата от 214, 71 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 6000 лева за периода от 05.07.2005г. до 21.10.2005г., от която **по 107, 35 лева** за всяка от ищците; ведно със законната лихва върху главниците от 6000 лева и 2400 лева от завеждане на исковите на 21.10.2005г. до окончателното им изплащане, както и сумата от 672, 00 лева, представляваща деловодни разноси, от която **по 336 лева** за всяка от ищците. Претендират се и разноси.

В исковата молба са изложени твърдения, че двете ищци са наследници на Д..С..Г... Твърди се, че въз основа на изпълнителен лист от 05.12.2006г., издаден по гр. д. 2224/2004г. по описа на Районен съд – С..., общият наследодател като ЕТ „...-” е бил осъден да заплати на ответника процесните суми. Сочи се, че въз основа на издадения изпълнителен лист било образувано изпълнително дело № ./2007 по описа на ЧСИ М..М., с район на действие Окръжен съд – С..., което е било прекратено по перемпция на 16.07.2011г., като последното изпълнително действие било извършено на 16.07.2009 г. Посочва се, че впоследствие било образувано второ изпълнително дело № .../2012 г., също прекратено по

перемпция на 06.02.2019 г., в който период не са извършвани принудителни действия, които да прекъснат давността. Поддържа се, че на 21.05.2014г. делото е следвало да бъде прекратено поради бездействие на вискателя и от тази дата в полза на длъжника е текла погасителна давност. Твърди се, че за събиране на процесните вземания е образувано и висящо трето по ред изпълнително дело № ../2019г. на ДСИ при РС – С., като последното изпълнително действие по него от 20.03.2019г. и следващите такива не са породили правният си ефект, тъй като задължението е било погасено по давност с оглед на това, че от издаване на изпълнителния лист на 05.12.2006г. до 02.10.2019г. е изтекла предвидената в закона абсолютна десетгодишна давност, която е започнала да тече, считано от 16.07.2009 г., когато е извършено първото действие по изпълнението.

В срока по чл. 131 ГПК по делото е постъпил писмен отговор от ответника, който оспорва предявените икове като неоснователни. Посочва се, че по отношение на вземания от неоснователно обогатява не е приложима абсолютната погасителна давност. Твърди се, че по изп. дело № ../2012 г на ДСИ при РС С..са извършени следните валидни изпълнителни действия: Запор на пенсията на Д..Г..от 16.05.2012 г., Възбрана на недвижими имоти /апартамент и гараж/ от 11.12.2015 г., а по изп. дело № ../2019 г на ДСИ са извършени Запор на МПС /“ВАЗ“/ от 09.05.2019 г и Възбрана на недвижими имоти/апартамент и гараж/ от 24.09.2019 г. Моли за отхвърляне на иковете. Претендира разноси.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, на основание чл. 235, ал. 2 ГПК и чл. 12 ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

За уважаването на предявените активно субективно и обективно кумулативно съединени отрицателни установителни икове с правна квалификация **чл. 439 ГПК** ищецът следва да установи при условията на пълно и главно доказване следните материални предпоставки (юридически факти): 1) че процесните вземания са безспорно установени между страните със съдебен акт, ползващ се със сила на пресъдено нещо, въз основа на който е образувано и висящо изпълнително производство; 2) че след влизане в сила на съдебния акт е изтекъл предвиденият в закона период на погасителна давност по отношение на всяко от процесните вземания. Ответникът следва да докаже възражението си, че погасителната давност е била прекъсвана с предприемане на валидни изпълнителни действия.

Представен е по делото изпълнителен лист от 05.12.2006 г., издаден въз основа на решение № 691 от 31.07.2006 г. по гр. д. № 2242/2004 г. по описа на Районен съд – С., в полза на Л. Д. Г., ЕГН ..., против ЕТ „...- ...“ за следните суми: 6000 лева, получена на отпаднало основание въз основа на развален поради виновно неизпълнение договор за изработка на проект за хотелска сграда в гр. С., 2400 лева, представляваща договорна неустойка при виновно неизпълнение на договор за изработка; 214, 71 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 6000 лева за периода от 05.07.2005г. до 21.10.2005г.; ведно със законната лихва върху главниците от 6000 лева и 2400 лева от завеждане на иковете на 21.10.2005г. до окончателното им изплащане, както и сумата от 672, 00 лева за разноси по делото.

Безспорно е също, че длъжникът Д..Г..е починал на 24.05.2021 г., като е оставил за свои наследници съпругата си В. Г. (втората ищца), дъщеря си М. Г. (първата ищца), а синовете му С..Г....и А..Г..са се отказали от наследството му.

По делото са изискани и приложени изпълнителни дела № 101/2007 г. по описа на ЧСИ М..М., с район на действие Окръжен съд – С., № ../2012 г. по описа на ДСИС при Районен съд – С..и № 293/2019г. по описа на ДСИС при Районен съд – С., от които се установява следната фактическа обстановка.

По изпълнително дело № 101/2007 г. по описа на ЧСИ М..М., с район на действие Окръжен съд – С., образувано на 16.02.2007 г., са предприети следните изпълнителни

действия:

28.03.2007 г. – опис на недвижим имот;

23.04.2007 г. – вписване на възбрана върху недвижим имот;

29.05.2007г. – 29.06.2007 г. – публична продан на недвижим имот (нестаналя);

10.07.2007 г. – искания за налагане на запор върху банковите сметки на длъжника и за насрочване на втора публична продан;

14.03.2008 г. – искане за налагане на запор върху банковите сметки на длъжника;

19.01.2009 г. – искане за насрочване на опис на движими вещи;

16.07.2009 г. – изпратено съобщение за налагане на запор върху пенсията на длъжника.

По молба на вискателя от 03.05.2012 г. с постановление от 15.07.2011 г. изпълнително дело № 101/2007 г. по описа на ЧСИ М..М..е прекратено на основание чл. 433, ал. 1, т. 2 ГПК.

По изпълнително дело № .../2012 г. по описа на ДСИС при Районен съд – С..., образувано на 16.05.2012 г., са предприети следните изпълнителни действия:

16.05.2012 г. – искане за налагане на запор върху пенсията на длъжника и изпратено запорно съобщение;

25.11.2015 г. – искания за налагане на възбрана върху недвижим имот и за опис на движими вещи;

12.12.2015 г. – вписване на възбрана върху недвижим имот;

30.01.2019 г. – искане за опис на движими вещи.

С постановление от 06.02.2019 г. № 312/2012 г. по описа на ДСИС при Районен съд – С..е прекратено на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК.

По висящото изпълнително дело № .../2019г. по описа на ДСИС при Районен съд – С..., образувано на 21.03.2019 г., са предприети следните изпълнителни действия:

21.03.2019 г. – искания за налагане на възбрана върху недвижим имот и запор на лек автомобил;

23.04.2019 г. – искания за налагане на запор на лек автомобил и за възбрана на недвижими имоти;

09.05.2019 г. – изпратено запорно съобщение;

12.09.2019 г. – искания за налагане на възбрана върху недвижими имоти;

24.09.2019 г. – вписана възбрана върху недвижими имоти;

03.01.2020 г. – искане за налагане на запор върху банкови сметки;

14.01.2020 г. – изпратени запорни съобщения;

17.11.2021 г. – искания за налагане на запор и за опис на движими вещи.

Неоснователни са доводите на ищите относно приложението на чл. 112 ЗЗД, тъй като предвидената абсолютна десетгодишна погасителна давност започва да тече от влизане в сила на посочената разпоредба, т. е. от 02.06.2021 г. (с Решение на Конституционния съд № 4 от 2021 г. - ДВ, бр. 35 от 2021 г. е обявен за противоконституционен § 2 от ПЗР към ЗИДЗЗД, ДВ, бр. 102 от 2020 г., който предвиждаше обратно действие на изменението).

Разпоредбата на чл.117, ал. 2 ЗЗД предвижда, че ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога пет години. На основание чл. 116, б. „в“ ЗЗД Чл. 116 давността се прекъсва с предприемане на действия за принудително изпълнение. Съгласно т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г., ОСГТК на ВКС, когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по (перемпция) чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК (чл. 330, ал. 1, б. „д“ ГПК отм.), **нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето**

последното валидно изпълнително действие. Прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ) - насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършване на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. При изпълнителния процес давността се прекъсва многократно с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Прекратяването на изпълнителното производство поради т. нар. „перемпция” настъпва по силата на закона, а съдебният изпълнител може само да прогласи в постановление вече настъпилото прекратяване, когато установи осъществяването на съответните правно релевантни факти, като е без правно значение дали и кога той ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение, което е настъпило по право, като нова давност е започнала да тече от предприемането на последното по време валидно изпълнително действие.

Предвид гореустановената фактическа обстановка и въз основа на изложените правни съображения съдът приема, че е изтекъл предвиденият в закона период на погасителна давност по отношение на всяко от процесните вземания. Установено е, че по изпълнително дело № .../2012 г. по описа на ДСИС при Районен съд – С. на **16.05.2012 г.** е направено искане за налагане на запор върху пенсията на длъжника и е изпратено запорно съобщение, след което едва на **25.11.2015 г.** вискателят е направил искания за налагане на възбрана върху недвижим имот и за опис на движими вещи, т. е. вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години, поради което **изпълнително дело № .../2012 г. по описа на ДСИС при Районен съд – С. е било прекратено по силата на закона на 17.05.2014 г., а петгодишната погасителна давност за вземанията, започнала да тече на 17.05.2012 г. след предприемане на последното валидно изпълнително действие, е изтекла на 17.05.2017 г.**

От правна страна следва да се отбележи и следното:

С Постановление № 3 от 18.11.1980 г. по гр. д. № 3/1980 г., Пленум на ВС, се приема, че погасителната давност не тече, докато трае изпълнителният процес относно принудителното осъществяване на вземането. С т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г., ОСГТК на ВКС, Постановление № 3/1980 г. на Пленума на Върховния съд бе обявено за изгубило сила. С Разпореждане от 20.02.2020 г. на Председателя на ВКС е образувано тълкувателно дело № 3/2020 г. по описа на ВКС, Гражданска и Търговска колегии, за приемане на тълкувателно решение по въпроса: **От кой момент поражда действие отмяната на ППВС № 3/18.11.1980 г., извършена с т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, и прилага ли се последното за вземания по изпълнително дело, което е образувано преди приемането му?** – поради наличието на констатирана противоречива съдебна практика.

На основание чл. 50, ал. 1 ЗНА **тълкуването има действие от деня, когато е влязъл в сила актът, който се тълкува**, а съгласно ал. 2 само по изключение органът, издал акта за тълкуване може да даде на тълкуването действие само занапред, ако обратното му действие може да създаде усложнения, в който случай тълкуването влиза в сила три дни след обнародването му. Установеният с чл. 50, ал. 1 ЗНА принцип е приложим и по отношение на тълкуването по реда на чл. 124 ЗСВ, извършвано от ВКС в качеството му на орган, осъществяващ върховен съдебен надзор за точно и еднакво прилагане на законите от всички съдилища съгласно чл. 124 от Конституцията.

Следва да се вземе предвид и практиката на Европейския съд по правата на човека,

постановена по приложението на чл. 6 § 1 от ЕКЗПЧОС относно правото на достъп до съд, а именно Решение от 19.02.2013 г. по жалба № .../2006 г. „П..П..срещу България“ (§ 32 и посочените там решения), в което Съдът подчертава, че развитието на съдебната практика по отношение на правилата за **давността** само по себе си не е в противоречие с доброто правораздаване, но при настъпили промени във вътрешната съдебна практика, които са се отразили на висящи граждански производства, съдът следва да се увери, че **начинът, по който се е развило правото е бил добре известен на страните, или най-малкото е бил разумно предвидим**, и че не е съществувала несигурност по отношение на тяхното правно положение.

Въз основа на всичко гореизложено съдът намира, че в процесния случай приложение следва да намери т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г., ОСГТК на ВКС, тъй като **в конкретната хипотеза не се стига до положение, при което давността да се счита изтекла със задна дата преди постановяване на тълкувателното решение**, поради въпросът за придаване на „същинско обратно действие“ на тълкувателния акт не стои на дневен ред. Съдът намира, че начинът, по който се е развило правото е бил разумно предвидим, тъй като тълкувателно дело № 2/2013 г. е било образувано още на 11.01.2013 г. въз основа на формирана преди това противоречива съдебна практика, а решението по него е било поставено на 26.06.2015 г. – преди изтичане на погасителната давност в процесния случай.

По изложените съображения съдът намира, че предявените иски се явяват основателни и следва да бъдат изцяло уважени.

По разноските:

Предвид изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ищците имат право на разноски съобразно направените искания за присъждането им и представените доказателства за извършването им. Съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК на ВКС съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението, като в договора следва да е вписан начинът на плащане – ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка. В настоящия случай по делото са представени договор за правна защита и съдействие от 11.08.2022 г., сключен между ищцата М. Д. Г. и адвокат Е. П., с договорено възнаграждение в размер на 1000 лева, и договор за правна защита и съдействие от 17.08.2022 г., сключен между ищцата В. С..Г. и адвокат Е. П., с договорено възнаграждение в размер на 1000 лева, но **и в двата договора липсва отбелязване относно внасянето в брой на договорените суми**. При това положение съдът намира, че към приключване на устните състезания по делото не са представени доказателства за реалното заплащане на договореното адвокатско възнаграждение, поради което такива разноски не следва да бъдат присъждани в полза на ищците.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на ищците сумата от общо 467, 47 лева, представляваща заплатена държавна такса.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО, че в полза на Л. Д. Г., ЕГН, от гр., срещу М. Д. Г., ЕГН, и В. С..Г., ЕГН, двете от гр., **НЕ СЪЩЕСТВУВАТ** поради погасяването им по давност следните вземания, за които е образувано и висящо изпълнително дело № .../2019г. по описа на ДСИС при Районен съд – С.: за сумата от 6000 лева, получена на отпаднало основание въз основа на развален поради виновно неизпълнение договор за изработка на проект за хотелска сграда в гр. С., от която **по 3000 лева** за всяка от ищците; за сумата от 2400 лева, представляваща договорна неустойка при виновно неизпълнение на договор за изработка, от която **по 1200 лева** за всяка от ищците; за

сумата от 214, 71 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 6000 лева за периода от 05.07.2005г. до 21.10.2005г., от която **по 107, 35 лева** за всяка от ищите; ведно със законната лихва върху главниците от 6000 лева и 2400 лева от завеждане на исковете на 21.10.2005г. до окончателното им изплащане, както и за сумата от 672, 00 лева, представляваща деловодни разноси, от която **по 336 лева** за всяка от ищите.

ОСЪЖДА Л. Д. Г., ЕГН ..., от гр., да заплати на **М. Д. Г.**, ЕГН *****, и **В. С..Г.**, ЕГН *****, двете от гр. ... сумата от общо **467, 47 лева**, представляваща заплатена държавна такса.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Бургас в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____